

13 lat konkordatu – 13 lat mroku

W dniu 28 lipca mija 13 rocznica podpisania przez rząd Hanny Suchockiej konkordatu pomiędzy Polską a Stolicą Apostolską. Unia Lewicy z przykrością stwierdza, że data ta stała się jedną z najciemniejszych plam w najnowszej historii Polski.

13 minionych lat to systematyczny wzrost pozycji Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce, który osiągnął dziś niebagatelny wpływ na wszystkie dziedziny życia politycznego i społecznego. Przez okres trwania konkordatu Kościół stał się najbogatszą instytucją w Polsce, całkowicie niezależną od państwa i nie podlegającą żadnej jego kontroli. Paradoksalne jest to, że stało się to za sprawą transferu pieniędzy publicznych i majątku państwowego na rzecz Kościoła, w okresie niespotykanego dotąd zubożenia większości społeczeństwa.

Podpisanie konkordatu wzmocniło trwający od 1989 r. proces ideologizacji Polski, który wyraża się dziś przede wszystkim w czterech wymiarach:

1. Prawodawstwo: restrykcyjne prawo aborcyjne, bezzasadne istnienie **Funduszu Kościelnego**, czy wprowadzony już w 1992 r. obowiązek respektowania w mediach publicznych tzw. „chrześcijańskiego systemu wartości”.

2. Sakralizacja sfery publicznej, m.in.: czynny udział duchownych w uroczystościach państwowych, które przeważnie mają elementy religijne; obecność symboli religijnych w parlamencie i urzędach publicznych oraz powszechne ślubowanie religijne przy obejmowaniu stanowisk. Księża notorycznie uzurpują sobie prawo do wypowiedzania się w we wszystkich ważniejszych sprawach nie dotyczących Kościoła, a czynią to w sposób, jakby reprezentowali wszystkich obywateli, choć w rzeczywistości reprezentują wyłącznie siebie i chcą narzucić całemu społeczeństwu poglądy Kościoła.

3. System oświaty, będący dziś wyjątkowo intensywnie poddany wpływom religii i Kościoła rzymskokatolickiego.

Nauczanie religii w szkołach państwowych (z założenia świeckich) stało się już bezdyskusyjną normą. Lekcje religii przeważnie odbywają się w środku planu lekcji wymuszając tym samym na uczniach uczestnictwo. Katecheci, którzy zgodnie z deklaracją Kościoła mieli pracować nieodpłatnie, są dziś opłacani ze środków publicznych. Początek i zakończenie roku szkolnego poprzedzane są mszami w kościele a rekolekcje odbywają się kosztem odwoływanych zajęć lekcyjnych. W szkołach publicznych powszechna jest też obecność symboliki religijnej.

Pod wpływem hierarchów Kościoła rzymskokatolickiego nie jest realizowana ustawa z 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży. Z ustawy tej wynika m.in. obowiązek wprowadzenia do szkół edukacji seksualnej, co faktycznie nie nastąpiło.

Niepokój budzą też ostatnie działania i plany kierownictwa resortu edukacji na przyszłość:

- wprowadzenie matury z religii w 2007 r.;
- wprowadzenie obowiązkowego nauczania religii lub etyki (obecna liczba nauczycieli etyki w całym kraju to zaledwie 1000) oznaczające w praktyce obowiązkową naukę religii, nawet dla uczniów niewierzących i wyznających inną od katolickiej wiarę. W takim modelu uczniowie ci będą mieć problem z uzyskaniem promocji do następnej klasy, a absolwentami szkół stawać się będą tylko posłuszni nauce Kościoła i zdyscyplinowani katolicy;
- powołanie w ostatnich tygodniach tzw. „rady na rzecz dobrej szkoły” przy Ministrze Edukacji i Nauki, która złożona jest głównie z członków LPR i komentatorów Radia Maryja.

4. Uprzywilejowanie finansowe Kościoła (załącznik nr 1).

WNIOSKI

1. Dziś, na początku XXI wieku Polska boleśnie doświadcza skutków konkordatu, choć zdecydowana większość społeczeństwa nie jest tego świadoma. Staliśmy się krajem zdominowanym przez nauki Kościoła, w którym to hierarchia kościelna określa obowiązujący system wartości i normy, w jakich powinno się zawierać życie polityczne i społeczne kraju oraz

jego obywateli. Stoi to w sprzeczności z neutralnością światopoglądową naszego kraju, ale i również z deklarowanymi w badaniach opinii publicznej poglądami większości obywateli, którzy w ponad 90% procentach są wyznania rzymskokatolickiego (m.in.; CBOS II'99, OBOP V'06).

Warto zwrócić uwagę, że wzrost roli Kościoła w kraju wynika raczej z ugruntowania pozycji politycznej, a nie ze wzmacniania głoszonej wiary wśród wiernych. Świadczą o tym dane samego Kościoła, z których wynika, że coraz mniej Polaków chodzi na msze. W latach 80-ych do Kościoła co niedzielę chodziło prawie 60% wiernych, obecnie już tylko 43%. Według danych Instytutu Statystyki Kościoła katolickiego w 2005 r. należało do niego 93,7 proc. obywateli, czyli o 2,1 proc. mniej niż w 2003 r.

2. Historia nie nauczyła elit politycznych zbyt wiele, a doświadczenia zbierane już od zarania państwa polskiego nie wystarczyły, by władze z nadzwyczajną ostrożnością podchodziły do podpisywania jakichkolwiek umów ze Stolicą Apostolską. To **Minister Spraw Zagranicznych II RP Józef Beck** powiedział: **"Do najbardziej odpowiedzialnych za tragedie mojego kraju należy Watykan. Zbyt późno uświadomiłem sobie, że prowadzimy politykę zagraniczną, służącą jedynie egoistycznym celom Kościoła katolickiego"**.

3. Unia Lewicy uważa umowę międzynarodową podpisaną przez rząd RP ze Stolicą Apostolską za godzącą w interes naszego kraju i jego obywateli, dlatego też opowiadamy się za renegotjacją konkordatu.

Zarząd Krajowy Unii Lewicy III RP

Warszawa, 27 lipiec 2006 r.

Załącznik nr 1

Przywileje i korzyści majątkowe Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce

Sprawy finansowe polskiego Kościoła nigdy nie były otwarcie omawiane przed opinią publiczną. Poza ogólnikowymi wypowiedziami, strona kościelna nie jest skora do przeprowadzenia przed społeczeństwem szczegółowego bilansu swojego majątku i dochodów. Dzięki danym statystycznym, jak również informacjom medialnym, możliwe jest jednak oszacowanie skali środków publicznych przepływających co roku do Kościoła. **Według różnych źródeł, łączna wielkość określana jest od 4 do 5 miliardów złotych.**

1. Komisja Majątkowa

Szczególne korzyści finansowe Kościół uzyskał dzięki utworzeniu **Komisji Majątkowej**. Przekazywanie przez nią dóbr było wolne od opłat, a jej orzeczenie stanowiło podstawę do wpisu do ksiąg wieczystych. Od orzeczenia Komisji Majątkowej nie przysługiwało odwołanie. Ustawa z dnia 17.05.1989 r., była więc faktycznie ustawą dającą prawo reprivatyzacji majątków kościelnych i dotyczyła tylko Kościoła rzymskokatolickiego. Postanowienia Komisji Majątkowej są ostateczne i nie podlegają zaskarżeniu przez osoby trzecie tj. osoby fizyczne i osoby prawne. Władze gminne, powiatowe, wojewódzkie, nie mogły zaskarżyć decyzji Komisji Majątkowej, gdy zabierano im szpitale, szkoły, domy opieki społecznej itd.

Działalność Komisji Majątkowej naruszała normy prawne państwa. Jej działalność budziła wątpliwość m.in. Rzecznika Praw Obywatelskich i Trybunału Konstytucyjnego. Orzeczenie Komisji Majątkowej narusza prawo do orzeczeń sądu osób trzecich, co jest chronione przepisami ustawy zasadniczej, jaką jest Konstytucja oraz umowami międzynarodowymi, jak Europejska Konwencja Praw Człowieka — art. 6 i Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych — art. 14, wydanych przez ONZ.

We wrześniu 2004 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka na wniosek ZNP wydał wyrok nakazujący państwu polskiemu wypłatę odszkodowania na rzecz ZNP za odebranie przez Komisję Majątkową kamienicy w Przemyślu i przekazanie jej Zgromadzeniu Zakonnemu Sług Jezusa. **Decyzja Trybunału i zakwestionowanie zasad, na bazie których działa Komisja Majątkowa, daje realną możliwość podważania jej decyzji z ostatnich kilkunastu lat.**

2. Przywileje podatkowe (ustawa o stosunku państwa do Kościoła kat. z 20.02.1997 r.):
Kościół:

- ma prawo nie odprowadzać podatków z tytułu przychodów z działalności niegospodarczej;
- ma prawo nie prowadzić na ten temat dokumentacji;
- jest zwolniony z opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej, jeśli w danym r. podatkowym albo w następnym dochody zostały (deklaratywnie) przeznaczone na cele kultowe, oświatowo-wychowawcze, naukowe, kulturalne, działalność charytatywno-opiekuńczą, punkty katechetyczne, konserwację

- zabytków, inwestycje sakralne oraz remonty;
 - jest zwolniony z podatków i świadczeń na rzecz samorządów;
 - jest zwolniony z podatków od spadków i darowizn oraz wynikających z tego tytułu opłat skarbowych. Darczyńcy mogą wyłączyć ofiarowane kwoty z podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym i wyrównawczym;
 - jest zwolniony od opłat celnych, jeśli dary są przeznaczone (deklaratywnie) na cele kultowe, charytatywno-opiekuńcze oraz oświatowo-wychowawcze.
3. Przykładowe kanały transferu pieniędzy dla Kościoła rzymskokatolickiego:
- ogromne nadania nieruchomości lub ich zbywanie za 1% wartości a następnie zyski Kościoła z tytułu obrotu tą ziemią i budynkami;
 - dotacje samorządowe - skala niemożliwa do precyzyjnego oszacowania, np. dotacja mazowieckiego Sejmiku Wojewódzkiego w 2006 r. na rzecz Świątyni Opatrzności Bożej w wysokości 20 mln;
 - koszty nauczania religii w szkołach: wypłaty dla ok. 40 tys katechetów — 600-700 mln;
 - dotacje ze spółek Skarbu Państwa, np. wkład spółek do TV Puls i Telewizji Familijnej to 198 mln zł, darowizny PKN Orlen w 2001 r. to ponad 54 mln zł;
 - szkoły wyższe Kościoła rzymskokatolickiego — 83,6 mln. (w tym Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie na działalność dydaktyczną — 66,7 mln.);
 - dopłaty do produkcji rolnej z Unii Europejskiej — przy 160 tys. ha Kościół otrzymuje ok. 90 mln złotych;
 - Fundusz Kościelny - 78 mln;
 - kapelani: MON (173), BOR (3), Straż Graniczna (16), PSP (16), MSWiA (26) — 10 mln;
 - kapelani w służbie zdrowia — liczba szacunkowa ok. 1,5 tys. — 2 mln.

(Publikacja: 29-07-2006)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4955) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4955>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz
 Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
 Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania

wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl